

Andrzej Okułowicz, Joanna Goliniewska, Joanna Stolarska

Zbiegi tytułów do ubezpieczeń

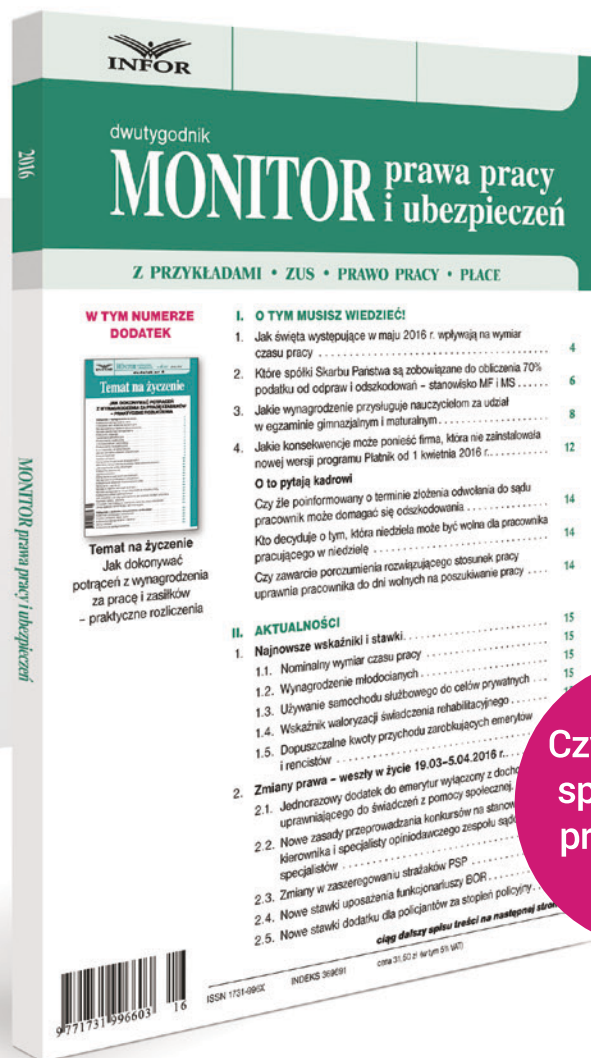
– po zmianach w oskładkowaniu
umów zlecenia

- Jak ustalać obowiązek ubezpieczeń za zleceniobiorcę przy zbiegu tytułów
- Jak skorygować w dokumentacji ZUS błędy wynikające z rozliczeń
- Jak uzyskać z ZUS informację o składkach zleceniobiorców jednocześnie zatrudnionych na innej podstawie

REKOMENDUJE

MONITOR prawa pracy
i ubezpieczeń

UWAGA! **Nowe zmiany** w prawie pracy i ubezpieczeniach

MONITOR prawa pracy i ubezpieczeń

Zawsze najnowsze aktualności,
porady prawne, komentarze
ekspertów oraz interpretacje
urzędowe.

**Czytaj porady
specjalistów
prawa pracy
i ZUS**

Tylko w MONITORZE prawa pracy i ubezpieczeń przeczytasz o zmianach w:

- Kodeksie pracy
- Urlopach rodzicielskich
- Ubezpieczeniach
- Zawieraniu umów zleceń

www.sklep.infor.pl

801 626 666, 22 212 07 30

bok@infor.pl

Andrzej Okułowicz, Joanna Goliniewska, Joanna Stolarska

Zbiegi tytułów do ubezpieczeń

**– po zmianach w oskładkowaniu
umów zlecenia**

- Jak ustalać obowiązek ubezpieczeń za zleceniobiorcę przy zbiegu tytułów
- Jak skorygować w dokumentacji ZUS błędy wynikające z rozliczeń
- Jak uzyskać z ZUS informację o składkach zleceniobiorców jednocześnie zatrudnionych na innej podstawie

Autorzy:

Andrzej Okułowicz

Joanna Goliniewska

Joanna Stolarska

Grupa INFOR PL

Prezes Zarządu

Ryszard Pieńkowski

Dyrektor Centrum Rynku Firm

Marzena Nikiel

Zespół redakcyjny:

Joanna Stolarska – redaktor prowadzący

Anna Seroczyńska – korekta

Agnieszka Zuchowicz – DTP

Druk: Mazowieckie Centrum Poligrafii – MCP

© Copyright by INFOR PL S.A.

Warszawa 2016

INFOR PL S.A.

01-042 Warszawa, ul. Okopowa 58/72

www.infor.pl

Biuro Obsługi Klienta

01-042 Warszawa, ul. Okopowa 58/72

tel. 22 761 30 30

infolinia: 0 801 626 666

e-mail: bok@infor.pl

strona: www.sklep.infor.pl

Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii bądź powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody Wydawcy w całości lub części jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej.

ISBN 978-83-7440-760-1

Wstęp	5
I. Umowy cywilnoprawne w zbiegu z innymi tytułami ubezpieczeniowymi	6
1. Ustalanie obowiązku ubezpieczeń w sytuacji zbiegu tytułów ubezpieczeniowych występujących z umową zlecenia	6
1.1. Zasady oskładkowania samoistnej umowy zlecenia	6
1.2. Ogólne zasady rozstrzygania zbiegu tytułów ubezpieczeniowych z umową zlecenia	9
1.3. Zleceniobiorca wykonujący więcej niż jedną umowę zlecenia	10
1.4. Zlecenie i działalność pozarolnicza oskładkowana na zasadach ogólnych	14
1.5. Zlecenie i działalność gospodarcza oskładkowana na zasadach preferencyjnych	18
1.6. Zlecenie wykonywane w ramach pozarolniczej działalności ...	21
1.7. Zlecenie i umowa o pracę	22
1.8. Umowa zlecenia i prawo do emerytury lub renty	26
1.9. Zlecenie i członkostwo w radzie nadzorczej	29
1.10. Zlecenie i zasiłek macierzyński lub urlop wychowawczy	30
1.11. Umowa zlecenia ze studentem lub uczniem	32
2. Umowa o dzieło a obowiązek składkowy	34
2.1. Samoistna umowa o dzieło	35
2.2. Umowa o dzieło realizowana na rzecz własnego pracodawcy	36
2.3. Umowa o dzieło, umowa o pracę i działalność pozarolnicza	37
2.4. Umowa o dzieło, umowa o pracę i urlop macierzyński lub wychowawczy	38
2.5. Uznanie umowy o dzieło za umowę zlecenia	39
3. Kontrakt menedżerski, umowa zlecenia i działalność pozarolnicza	45
3.1. Zasady oskładkowania kontraktów menedżerskich	46
3.2. Uchwała Sądu Najwyższego z 17 czerwca 2015 r.	47
3.3. Zbieg tytułów z kontraktem menedżerskim	48
II. Dokumentacja ZUS za zleceniobiorców po zmianach od 1 stycznia 2016 r.	50
1. Dokumentacja zgłoszeniowa zleceniobiorcy	50

1.1.	Zgłoszenie do ubezpieczeń.	50
1.2.	Zgłoszenie do ubezpieczeń dobrowolnych.	53
1.3.	Zbieg tytułów do ubezpieczeń zleceniobiorcy.	55
1.4.	Obowiązek zgłoszenia zmian.	59
1.5.	Korekta podlegania ubezpieczeniom.	62
1.6.	Wyrejestrowanie zleceniobiorcy.	63
1.7.	Zbieg tytułów – umowy zlecenia i o pracę.	64
2.	Dokumentacja rozliczeniowa.	65
2.1.	Terminy składania dokumentów za zleceniobiorców.	65
2.2.	Korekta podstawy wymiaru składek zleceniobiorcy.	66
2.3.	Terminy korekty dokumentów rozliczeniowych.	69
2.4.	Identyfikator dokumentu.	70
2.5.	Korygowanie imiennych raportów miesięcznych.	72
2.6.	Wycofywanie raportów imiennych.	74
2.7.	Korekty z urzędu, forma złożenia dokumentów.	76
III. Wniosek o ustalenie zakresu podlegania ubezpieczeniom przez zleceniobiorcę – instrukcja dla płatnika.		77
	Instrukcja wypełniania wniosku.	77

WSTĘP

Ustalanie zakresu ubezpieczeń społecznych w sytuacji tzw. zbiegu tytułów niezmiennie sprawia płatnikom składek wiele trudności. Od 1 stycznia 2016 r. nastąpiły zmiany w zakresie ustalania obowiązku ubezpieczeniowego w przypadku wykonywania przez ubezpieczonego różnych rodzajów działalności zarobkowej. Zmiany dotyczą sytuacji, gdy dodatkowy tytuł ubezpieczeniowy towarzyszy umowie zlecenia albo innej umowie cywilnoprawnej o podobnym charakterze. Zleceniobiorca może wykonywać jednocześnie kilka umów zlecenia, prowadzić pozarolniczą działalność, być pracownikiem, rolnikiem, duchownym, pozostawać w stosunku służby. Ponadto w przypadku wykonującego umowę zlecenia mogą występować okoliczności, które mają wpływ na obowiązek ubezpieczeń społecznych, jak np. posiadanie prawa do emerytury bądź renty, bycie uczniem lub studentem.

W niniejszej publikacji eksperci z zakresu tematyki ZUS wyjaśniają w przystępny sposób, jak rozstrzygać zbiegi tytułów ubezpieczeniowych na nowych zasadach. Ponadto w książce znajdują się praktyczne porady dotyczące korygowania ewentualnych nieprawidłowości, które pojawiają się w dokumentacji w przypadku popełnienia błędu przy ustalaniu zakresu ubezpieczeń zleceniobiorców po zmianie przepisów. Publikacja zawiera także instrukcję, w jaki sposób uzyskać z ZUS informację na temat prawidłowego zakresu podlegania ubezpieczeniom społecznym przez zleceniobiorcę, gdy konieczne jest rozstrzygnięcie zbiegu tytułów ubezpieczeniowych.

I. UMOWY CYWILNOPRAWNE W ZBIEGU Z INNYMI TYTUŁAMI UBEZPIECZENIOWYMI

1. Ustalanie obowiązku ubezpieczeń w sytuacji zbiegu tytułów ubezpieczeniowych występujących z umową zlecenia

Wykonywanie umowy zlecenia nie zawsze jest jedynym tytułem do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. Zleceniobiorca może bowiem jednocześnie pozostawać w stosunku pracy, wykonywać inną umowę zlecenia, prowadzić pozarolniczą działalność, być rolnikiem, duchownym czy osobą pozostającą w stosunku służby. Występuje wówczas zbieg tytułów do ubezpieczeń społecznych, gdzie jednym z tytułów jest wykonywanie pracy na podstawie zlecenia. Ponadto taka umowa może być wykonywana przez osobę mającą ustalone prawo do renty lub emerytury oraz osobę będącą uczniem lub studentem. Mimo że uprawnienie do renty lub emerytury czy posiadanie statusu ucznia lub studenta nie jest tytułem do podlegania ubezpieczeniom społecznym, to wpływa na charakter i zakres ubezpieczeń z tytułu wykonywania umowy zlecenia.

1.1. Zasady oskładkowania samoistnej umowy zlecenia

Umowa zlecenia, bez względu na okres, na jaki została zawarta, skutkuje obowiązkiem ubezpieczeń emerytalnego i rentowych, chyba że zachodzą okoliczności wyłączające ten obowiązek. Z tytułu wykonywania umowy zlecenia powstaje również obowiązek ubezpieczenia wypadkowego. Ubezpieczeniu chorobowemu zleceniobiorcy i osoby z nimi współpracujące podlegają na zasadzie dobrowolności. Powyższa, generalna zasada, ma zastosowanie również do umowy agencyjnej, a także każdej innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.

Przy ustalaniu obowiązku ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia (lub innej umowy o podobnym charakterze) istotne znaczenie ma fakt posiadania przez zleceniobiorcę innych tytułów do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz fakt zawarcia tej umowy z własnym pracodawcą bądź wykonywania jej na rzecz własnego pracodawcy.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zleceniobiorców stanowi przychód – w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych – osiągany z tytułu wykonywania umowy zlecenia, jeżeli w umowie tej określono odpłatność za jej wykonywanie kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie. Jeżeli odpłatność za wykonanie umowy została ustalona w innej formie, niż wyżej wskazane, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak od kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Słowniczek

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne zleceniobiorcy – przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych osiągnany z tytułu wykonywania umowy cywilnoprawnej, jeżeli w umowie tej określono odpłatność za jej wykonywanie kwotowo albo w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie, z wyłączeniem:

- zasiłków z ubezpieczenia społecznego (jeżeli zleceniobiorca nabył do nich prawo z tytułu przystąpienia do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego),
- niektórych przychodów wymienionych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek.

Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe nie może przekraczać miesięcznie kwoty 250% przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy, określonego w ustawie budżetowej.

art. 18 ust. 2–3, art. 20 ust. 1 i 3 ustawy systemowej

Przychodami – w rozumieniu przepisów podatkowych – są otrzymywane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymywanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń (art. 11 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, dalej ustawa o pdof).

Należy pamiętać, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe została przez ustawodawcę ograniczona w skali roku. Roczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zleceniobiorców (także osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub innej umowy o świadczenie usług) w danym roku kalendarzowym nie może być wyższa od kwoty odpowiadającej 30-krotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy. W 2016 r. górna roczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe wynosi 121 650 zł.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia chorobowe i wypadkowe zleceniobiorcy stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tej osoby, bez stosowania ograniczenia górnej rocznej podstawy wymiaru składek. Ponadto podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, w danym miesiącu, nie może być wyższa od 250% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek (w 2016 r. – 10 137,50 zł).

UWAGA!

Roczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w 2016 r. jest ograniczona do kwoty 121 650 zł, a miesięczna podstawa wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe – do kwoty 10 137,50 zł.